
PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Verksamheter som planen avser: Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Almunge skola Almungeberg 14 0174-270030
Ansvarig för planen	Bodil Eriksson (rektor) Eva Wiman (biträdande rektor) tel: 0174-270024 e-post: bodil.eriksson@ uppsala.se 0174-270023 eva.wiman@ uppsala.se
Planens giltighetstid:	2018-11-01- oktober 2019

1. SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta åtgärder och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är även ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten, genom att den beskriver vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras och följas upp.

2. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

2.1

Åtgärd	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Fokus på utsatta områden, förstärkt bussvakt mm	Trygghet för alla	En ökad vuxennärvaro har haft en lugnande inverkan på miljön vid skolbusshållplatsen. Vi ser att behovet av bussvakter kvarstår. Ansvaret för ordningen ombord på skolbussen delas av skola, vårdnadshavare och bussbolag vilket gör att det kan bli otydligt för eleverna vilka regler som gäller. Vi ska fortsätta vårt samarbete med skolskjutsansvariga för en säker trafikmiljö.
Förstärka det främjande och förebyggande arbetet genom KiVa. KiVa är inlagt både för arbetslagen, eleverna och hela skolan i årets kalendarium.	Trygghet för alla	KiVa har påbörjats i alla klasser och strukturen för arbetet har satt sig. Det är förankrat i alla grupper att vi är en KiVa skola vilket framkommer i den kartläggning som genomförts under vårterminen. Vi behöver fortsätta att hålla i formen för arbetet och fördjupa oss i metoder. Nästa steg i processen är att vårdnadshavarna får mer kännedom om KiVa.

EHT representeras på varje arbetslag för snabb återkoppling och korta informationsvägar.	Trygghet för alla	Genom att en representant från elevhälsoteamet är med i arbetslagets möten har vi skapat förutsättningar för en snabbare återkoppling mellan personal och EHT i elevärenden. Vi ser också ett värde i att ha tillgång till elevhälsans kompetens i arbetslaget när det gäller planering, genomförande och utvärdering av det förebyggande värdegrundsarbetet. Vi kommer att fortsätta med representation av elevhälsan i arbetslagen.
Förbereda eleverna i åk 9 inför nästa steg i livet. Temavecka kring livsfrågor, HBTQ, mm	Trygghet inför nästa steg	Temaveckans har varit en viktig del i 9:ornas ”utskolning” från grundskolan. I den utvärdering som genomförts med elever och vuxna framkommer att innehållet har varit angeläget, uppskattat och innehållsrikt. Vi kommer att hålla i detta återkommande tema för våra elever i årskurs 9.

2.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

Skolan inledde under läsåret 2017-2018 ett samarbete med Åbo universitet för att arbeta med en metod för att förebygga och förhindra mobbing. (KiVa) En del av innehållet i arbetet är att man årligen gör en enkät där man tar reda på hur eleverna tycker att de har det i skolan, både i sin egen klass men också på individnivå. Kartläggningen har fokus på det antimobbingförebyggande arbetet, men följer också upp eventuella enskilda ärenden och effekterna av de åtgärder skolan satt in gällande dem. Personalen gör också en enkät med frågor om hur arbetet har gått i klassen, både på individ- och gruppnivå. Vi genomförde kartläggningen under vårterminen 2018. Under våren genomförde vi också Uppsala kommuns elevenkät vilken görs årligen i alla klasser i Uppsala kommun. Eleverna svarar individuellt på enkäten. En mer utförlig enkät genomförs i årskurs 5 och årskurs 8 samt inom fritidshemmets verksamhet där elever inskrivna från årskurs 2 och 3 besvarar enkäten. Enkätsvaren sammanställs centralt av Uppsala kommun. Eleverna i de lägre årkurserna genomför trygghetsvandringar tillsammans med de vuxna för att ringa in områden som kan upplevas som otrygga.

2.2. Områden som berörts i undersökningen

- Kränkande behandling
- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

2.3. Redovisning av undersökningens resultat

Uppsala kommuns enkät

Almunge skola år 1-9 Svansfrekvens: 336 svar, 92% (2018)

	2018	2017
Andel elever som svarar "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra"		
Jag känner mig trygg i skolan.	93 %	91%

Almunge skola år 5 Svansfrekvens: 49 svar, 94% (2018)

	2018	2017
Andel elever som svarar "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra"		
I min skola märks det att alla är lika mycket värda.	82%	87%
Jag känner mig trygg i skolan.	90%	87%
Vi elever får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.	86%	61%
I min skola samarbetar vi elever med varandra.	92%	90%

Almunge skola år 8

Svarsfrekvens: 42 svar, 82% (2018)

Andel elever som svarar "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra"	2018	2017
I min skola märks det att alla är lika mycket värda.	71%	69%
Jag känner mig trygg i skolan.	83%	98%
Vi elever får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.	76%	69%
I min skola samarbetar vi elever med varandra.	83%	93%

Almunge skola fritidshemmet, år 2 och 3

Svarsfrekvens: 51 svar, 98% (2018)

Andel elever som svarar "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra"	2018	2017
På mitt fritids märks det att alla är lika mycket värda.	100%	95%
Jag mår bra när jag är på mitt fritids.	98%	95%
Vi barn får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.	98%	71%
På mitt fritids samarbetar vi med varandra.	96%	92%

3. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

Våra enkätundersökningar visar att det överlag är en hög andel elever som känner sig trygga. Vår målsättning är att samtliga elever ska känna sig trygga. De miljöer vi ser är särskilt utsatta och där elever kan känna sig otrygga är vid skolbusshållplatsen, ombord på skolskjutsen samt i och omkring omklädningsrummen.

Det är en högre andel elever som anger att de får vara med i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling jämfört med föregående läsår, vilket gäller både skolan och fritidsverksamheten. De utvärderingar vi hittills genomfört i samarbete med Åbo universitet, i form av elevenkäter och personalenkäter, visar att samtliga elever vet vad KiVa innebär samt att de enskilda elevärenden som KiVa-teamet arbetat med under läsåret (totalt fem ärenden under läsåret) haft en positiv effekt i varje enskilt fall.

Vi ser att den plan som Åbo universitet lagt upp när det gäller innehåll och form går att följa. Samtliga klasser har arbetet regelbundet med KiVa. I de äldre årskurserna har vi justerat metodvalet något i vissa klasser för att få till så bra förutsättningar som möjligt. Vi har till exempel förstärkt med fler vuxna som kan leda gruppsamtalen.

Vi har med anledning av en anmälan om kränkande behandling till Barn- och elevombudet sett över våra rutiner när vi får kännedom om att en elev känner sig utsatt för kränkande behandling. Vi har förtydligat arbetsgången och ansvarsfördelningen när det gäller anmälan och utredning av kränkingsärenden och gått igenom rutinerna med all personal.

4. ÅTGÄRDER (STEG 3)

4.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärd	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Tydliggöra ansvarsfördelningen och arbetsgången vid anmälan och utredning av kränkingsärenden.	f-9	Säkerställa att ärenden anmäls och utreds samt att åtgärder sätts in för att förhindra att kränkande behandling sker	Skolledning	Ht-2018	Terminsvis vid arbetsplatsträffar med samtlig personal
Fokus på utsatta områden, förstärkt bussvakt vid skolbusshållplatsen och vuxennärvaro vid omklädningsrummen Förstärkning med vuxna ombord på skolbussen under vissa turer Utbildning för våra elever i trafiksäker miljö i samarbete med bussbolagen.	f-9	Trygghet för alla	Rektor	Läsåret 2018-2019 Ht-2018 Läsåret 2018-2019	Terminsvis i EHT och i arbetslagen
Förstärka det främjande och förebyggande arbetet genom KiVa. KiVa är inlagt både för arbetslagen, eleverna och hela skolan i årets kalendarium. Nästa steg i processen är att involvera vårdnadshavarna i vad KiVa-arbetet innebär.	f-9	Trygghet för alla	Biträdande rektor	Läsåren 2018-2020	Uppföljning regelbundet i både arbetslagen och i KiVa teamet, samt vid den årliga utvärderingen av årets arbete.
EHT representeras på arbetslagen för snabb återkoppling och korta informationsvägar.	f-9	Trygghet för alla	Rektor	Läsåret 2018-2019	Uppföljning varje vecka på EHT, samt vid den årliga

EHT och ledningsgruppen har gemensamma möten två tillfällen per termin för att se över och planera det övergripande värdegrundsarbetet					utvärderingen av årets arbete. Utvärdering i slutet av terminen i EHT och ledningsgrupp
Förebreda eleverna i åk 9 inför nästa steg i livet. Temavecka kring livsfrågor, HBTQ, mm	Åk 9	Trygghet inför övergången till vidare studier	EHT	December 2018	Utvärderas med eleverna under temaveckan och arbetslaget i år 7-9 samt i EHT i slutet av terminen.
Genomföra gemensamma aktiviteter i ett F-9 perspektiv där vi lär känna varandra över årkursgränserna Organiserad rastverksamhet under skoldagen vilken leds av fritidspersonal	Åk f-9 Åk f-3	Trygghet för alla	Skolledning	Lsåret 2018-2019	Utvärderas i arbetslagen och i ledningsgruppen varje termin
I samarbete med skolrådet kommer vi att ha en temakväll kring etik på nätet som en del av hela vårt gemensamma arbete kring värdegrundsfrågor.	Åk f-9	Trygghet för alla	Skolråd	Vt-2019	Uppföljning och utvärdering i Skolrådet i slutet av terminen

5. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4) Sker i oktober 2019

6.1

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det

6.2 Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?Ja Nej

Om nej, varför?

6. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING**6.2.Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling**

Eleverna upplyses regelbundet om att de kan vända sig till en vuxen på skolan om de upplever att de blivit utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Eleverna påminns om detta kontinuerligt i skolans värdegrundsarbete. Vårdnadshavare får information vid föräldramöten och via skolans hemsida. Vårdnadshavare kan vända sig direkt till elevens mentor, fritidshemmets personal eller till skolledningen för att göra en anmälan.

6.3.Rutiner för personalens respektive chefs skyldighet att anmäla

Om någon i personalen får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling så är den skyldig att anmäla detta till rektor.

Personalen använder blankett 1:1 som dokumentationsunderlag för anmälan av kränkande behandling och lämnar denna direkt till rektor eller i dennes brevfack. Blanketten finns tillgänglig att skriva ut från skolans gemensamma G:

Rektor ansvarar för att anmälan skickas till huvudman för registrering och diarieföring.

Om rektor tar emot en anmälan direkt från en elev eller vårdnadshavare ansvarar rektor för att detta anmäls vidare till huvudmannen.

Om någon i personalen får kännedom om att en elev blivit utsatt för återkommande kränkande behandling informerar denne, förutom att göra en anmälan till rektor, även skolans KiVa-team.

7.4 Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

När en anmälan kommit in utser rektor en ansvarig person som utreder ärendet. I första hand utses den i personalen som anmält ärendet.

Samtal genomförs med den utsatte som får ge sin bild. Blankett 1:2 används som underlag för dokumentationen. Blanketten finns tillgänglig att skriva ut från skolans gemensamma G:

Individuella samtal genomförs med samtliga inblandade. Blankett 1:3 och 1:4 används som dokumentationsunderlag. Blanketterna finns tillgängliga att skriva ut från skolans gemensamma G:

Om det är flera samtal som ska genomföras kan elevhälsoteamets och KiVa-teamets medlemmar vara behjälpliga. Vid samtalen beaktas tryggheten för eleven.

Den ansvariga i personalen gör en första bedömning om händelsen är en kränkning

Dokumentationsunderlagen lämnas till rektor. Rektor konstaterar om kränkning skett.

Händelsen rapporteras till vårdnadshavare i möjligaste mån samma dag. I första hand är det den i personalen som ansvarat för utredningen som tar kontakt med vårdnadshavarna.

Rektor ansvarar för att skicka utredningen till huvudmannen för registrering och diarieföring.

Om händelsen är en kränkning utser rektor en person som ansvarar för att vidta och dokumentera åtgärder samt följa upp händelsen.

Den ansvariga personen genomför uppföljande samtal med berörda elever inom en vecka och fortsätter vid behov med kontinuerlig uppföljning till dess att kränkningarna har upphört.

Om det framkommer att en elev är utsatt för återkommande kränkande behandling, mobbning, så återkopplar KiVa-teamet till berörda parter om vilka åtgärder som kommer att vidtas och hur vi går vidare i ärendet.

Vid behov beslutar rektor om eventuell anmälan till andra myndigheter som socialtjänst, polis och arbetsmiljöverket.

7.5.Rutin när personal har kränkt barn/elever

Anmälan görs till rektor enligt samma rutin som 7.3.

Rektor ansvarar för att anmälan skickas till huvudman för registrering och diarieföring.

Rektor/biträdande rektor ansvarar för att utreda händelsen skyndsamt.

Samtal genomförs med den utsatte som får ge sin bild. Blankett 1:2 används som underlag för dokumentationen.

Samtal genomförs med den personal som är inblandad. Blankett 1:5 används som dokumentationsunderlag.

Om rektor efter utredning kommer fram till att kränkande behandling skett, ska denne avgöra om kontakt med HR center behöver göras. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

7.6.Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan

Planen revideras i oktober 2018 tillsammans med elever och personal. EHT har huvudansvar för genomförande och sammanställning.

8.DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE**8.1Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet**

Eleverna deltar i arbetet genom sitt konkreta KiVa-arbete samt i alla systematiserade samtal kring värdegrundsfrågor på mentorstid.

Arbetet planeras gemensamt med vuxna och elever i respektive arbetslag.

Vi reviderar våra ordningsregler tillsammans med eleverna i klassråd och elevråd vid läsårets början.

Varje klass och fritidshemmet diskuterar vad ordningsreglerna betyder för var och en och bestämmer vad som ska gälla specifikt för dem.

8.2. Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

All pedagogisk personal deltar i sina respektive klassers arbete med det förebyggande arbetet i KiVa. Arbetet följs upp regelbundet i arbetslagen varje vecka, på fritidsmötet en gång i månaden samt i KiVa-teamet varannan vecka.

EHT och ledningsgruppen stämmer veckovis av vilka pågående förebyggande processer som är igång samt vilka enskilda elevärende avseende diskriminering eller kränkande behandling som anmälts till rektor.

EHT och ledningsgruppen möts ett antal gånger /läsår för att se över och hålla i det övergripandet värdegrundsarbetet.

Vi arbetar med kompetensutveckling kring bemötande med speciellt fokus på lågaffektivt bemötande i hela personalgruppen.

Vi har en elevcoach som främst arbetar med samspelet mellan de äldre eleverna och en bemannad skolcafeteria och ett skolbibliotek där eleverna kan aktivera sig under rasterna. För de yngre eleverna anordnar vi organiserade rastaktiviteter under skoldagen under ledning av fritidspersonalen. Det är alltid flera vuxna med KiVa-västar ute på rasterna. Ett rastvärdschema finns för respektive stadie.

9. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Planen förankras i det kontinuerligt schemalagda värdegrundsarbete som sker i samtliga klasser.

Vårdnadshavarna

Planen presenteras på skolans hemsida, samt vid de årliga föräldramötena.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Planen går igenom vid APT i inledningen av varje termin och aktualiseras genom de kontinuerliga uppföljningar som sker arbetslag, EHT, KiVa-team och ledningsgrupp.